

EDBI-instrument

GEBRUIKERSHANDLEIDING

Effectmeting van Doelgerichte Begeleidingsinterventies

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van
het Departement Onderwijs & Vorming van de Vlaamse Overheid

Promotoren

Prof. Dr. Elke Struyf
Prof. Dr. Karine Verschueren

Onderzoeker

Dr. Aster Van Mieghem

**Universiteit
Antwerpen**

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

KU LEUVEN

Inhoud

1. Situering en doel van het EDBI-instrument	3
2. Doelgroep en relevante begeleidingsinterventies om te evalueren	5
3. Opbouw van het EDBI-instrument: 3 modules	5
Module 1: Effect van begeleiding	6
Module 2: Ondersteunende en belemmerende factoren	7
Module 3: Kenmerken van begeleiding	8
4. Afname van het EDBI-instrument	9
5. Scoring en analyse van het EDBI-instrument	11
6. Interpretatie van de resultaten van het EDBI-instrument	13
7. Sterktes en beperkingen van het EDBI-instrument	15
8. Het EDBI-instrument	
Flowchart	16
Module 1: Effect van de begeleiding (kernvragen)	16
Module 2: Ondersteunende en belemmerende factoren	20
Module 3: Kenmerken van de begeleiding	21
Achtergrond respondenten	24

1 | Situering en doel van het EDBI-instrument

Het 'Effectmeting van Doelgerichte Begeleidingsinterventies' instrument, kortweg EDBI-instrument, werd ontwikkeld door Universiteit Antwerpen en KU Leuven, in opdracht van de minister van Onderwijs.

Het EDBI-instrument is een breed inzetbaar instrument waarmee pedagogische begeleidingsdiensten of andere organisaties die schoolteams ondersteunen, een globaal zicht kunnen krijgen op effecten van hun begeleidingsinterventies. Het **doel** hiervan is **begeleiders in hun professioneel handelen versterken en de begeleiding optimaliseren** enerzijds en de **interne kwaliteitszorg vergroten** anderzijds.

Begeleiding omschrijven we als een activiteit, op vraag of als aanbod, die ontwikkeld, gegeven en/of gefaciliteerd wordt door een of meerdere begeleiders. Deze activiteit is van korte of langere duur, en is ingebed in een schoolnabije relatie. Het doel van deze begeleiding is individuele competenties en teamcompetenties en/of de school als organisatie verder te versterken. Op die manier kan de onderwijskwaliteit worden verhoogd waardoor (aspecten van) de totale ontwikkeling van leerlingen worden bevorderd. Dit kan gebeuren via diverse methodieken die zoveel mogelijk op maat en in samenwerking met de participanten uitgewerkt worden. Het instrument kan, naast andere instrumenten, gebruikt worden voor een brede waaier aan vormen van begeleiding: van eenmalige activiteiten (bv. coaching, nascholingen of intervisiesessies) tot langlopende trajecten (bv. lerende netwerken of professionele leer-gemeenschappen).

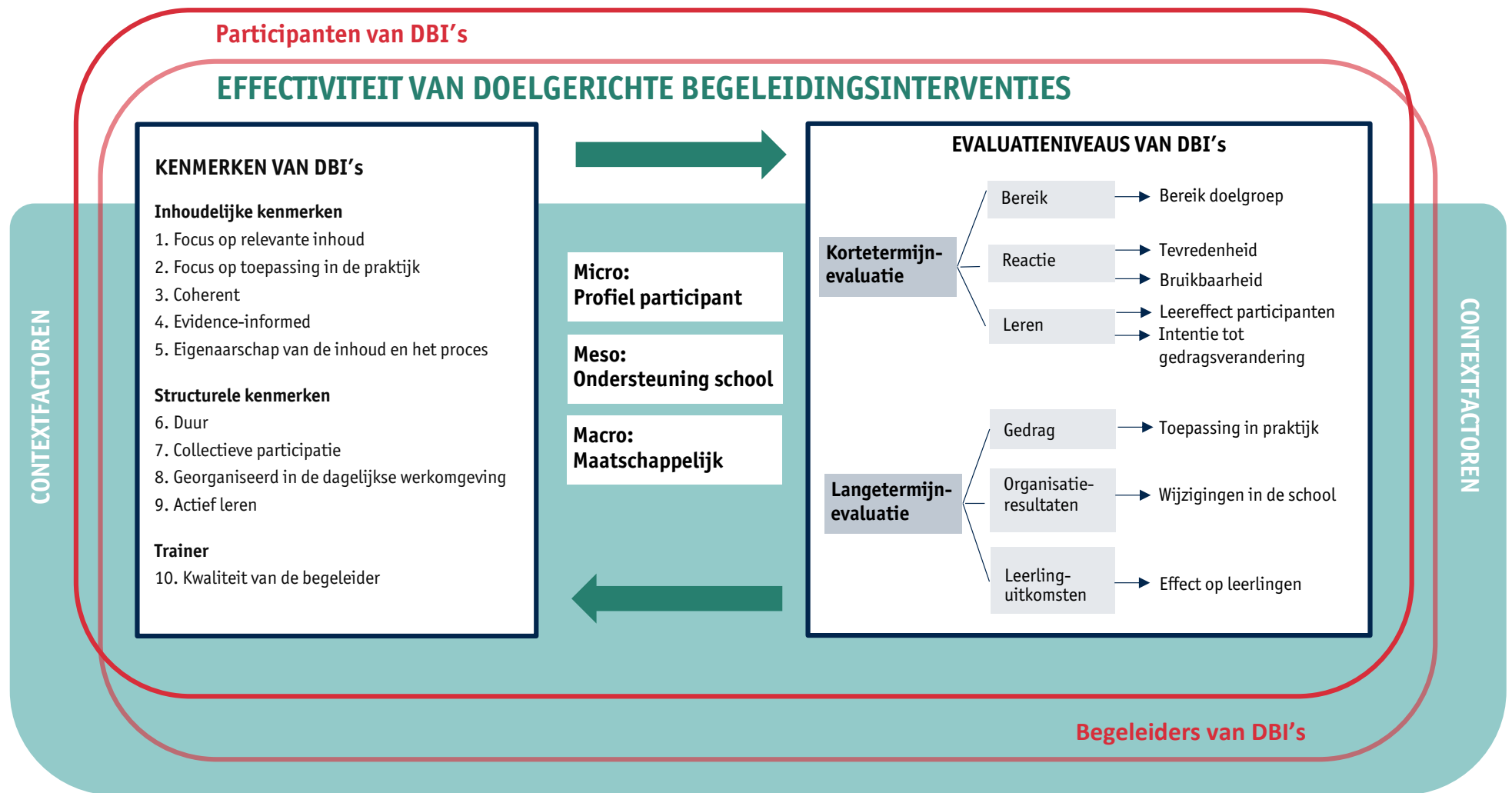
Het instrument is tot stand gekomen op basis van **bestaande internationale vragenlijsten**¹ en heeft dan ook de vorm van een zelfrapportagevragenlijst. Hierbij beoordeelt de participant zelf hoe hij de begeleiding ervaren heeft. Een vragenlijst heeft als voordelen dat hij praktisch makkelijk inzetbaar is, een potentieel groot bereik heeft en, door de anonieme respons, de kans op sociaal wenselijke antwoorden verkleint.

Het instrument bouwt voort op het conceptuele model dat ontwikkeld werd om effecten van begeleiding van pedagogische begeleidingsdiensten in kaart te brengen (zie Figuur 1). Dit model bestaat uit **drie onderdelen**: (1) Evaluatieniveaus van begeleiding (Wat is het effect van de begeleiding?), (2) Contextfactoren (Welke ondersteunende en belemmerende factoren zijn er om het geleerde toe te passen in de praktijk?), en (3) Kenmerken van begeleiding (Hoe werden diverse kenmerken van de begeleiding ervaren?). Het zijn deze drie onderdelen die we via het instrument bevragen.

Omdat het onderzoek hierop specifiek gericht was, spreken we in deze gebruikershandleiding over pedagogische begeleidingsdiensten, hun stafdienst en (teams van) begeleiders. Het instrumentarium kan echter ook ingezet worden door andere organisaties, zoals ondersteuningsnetwerken of nascholingscentra.

¹ Zie Struyf, E., Verschueren, K., & Van Mieghem, A. (2022). Begeleiding van leraren(teams): ontwikkeling van een model en instrumentarium om effectiviteit in kaart te brengen (OBPW021.02). Onderzoeksrapport 2: De ontwikkeling van een instrument. Universiteit Antwerpen/KULeuven.

Figuur 1. Conceptueel model om de effecten van doelgerichte begeleidingsinterventies (DBI's) in kaart te brengen.

2 | Doelgroep en relevante begeleidingsinterventies om te evalueren

Met het instrument kunnen participanten van begeleidingsactiviteiten worden bevraagd. Op die manier kunnen pedagogische begeleidingsdiensten zicht krijgen op hoe deze participanten de begeleiding hebben ervaren en op het mogelijk effect ervan. Als we over **participanten** spreken, dan denken we aan alle mogelijke schoolteamleden, zoals leraren, directieleden, zorgleerkrachten, zorgcoördinatoren, leerlingenbegeleiders, maar ook medewerkers van centra voor leerlingenbegeleiding bijvoorbeeld.

Omdat **begeleidingsactiviteiten** vele vormen kunnen aannemen, kan zowel de afname van het volledige instrument als een onderdeel ervan zinvol zijn. Zo is een bevraging met een deel van het instrument zinvol na eenmalige activiteiten zoals een sessie, studiedag, of nascholing gericht op het verbeteren van de praktijk van de participanten. Meer concreet gaat het dan over de module die focust op de kenmerken van de begeleiding en hoe de participant de begeleiding ervaren heeft (tevredenheid, bruikbaarheid, leereffect en intentie tot gedragsverandering). Zodra er een opvolgessie aan de activiteit gekoppeld is, is een complete afname van het instrument zinvol, inclusief het onderdeel waar gepeild wordt naar effecten op (middellange) termijn (toepassing in de praktijk, wijzigingen in de school en effecten bij leerlingen) en wat dit effect eventueel in de weg stond. Wanneer het over een traject gaat met een duidelijk afgebakende duurtijd (bv. één schooljaar), dan raden we aan om het instrument te gebruiken op het einde van dit traject, bijvoorbeeld na de laatste sessie. Bij begeleiding die doorloopt over schooljaren heen, bijvoorbeeld intervisiesessies onder directieleden, raden we aan het instrument op het einde van elk schooljaar af te nemen. Afhankelijk van de intensiteit en de duurtijd van de begeleiding kan een bevraging met het instrument ook halverwege een traject zinvol zijn. In functie hiervan kan het traject worden aangepast. Het wordt ook makkelijker om veranderingen in het gepercipieerde effect op te volgen.

3 | Opbouw van het EDBI-instrument: 3 modules

Het EDBI-instrument is bedoeld als een **dynamisch instrument** en bestaat uit drie modules in de lijn van het conceptuele model (zie Figuur 1): (1) Effect van begeleiding (wat verwijst naar de evaluatieniveaus), (2) Ondersteunende en belemmerende factoren (of contextfactoren), en (3) Kenmerken van de begeleiding. De kern van het instrument zijn de evaluatieniveaus (module 1). Hierbij wordt het gepercipieerde effect van de begeleiding gemeten. Om deze resultaten te begrijpen, brengt een onderdeel enkele contextfactoren in kaart (module 2) en een ander onderdeel de kenmerken van de begeleiding (module 3). Hieronder krijgt u meer uitleg over de opbouw van elke module.

Module 1: Effect van de begeleiding

Module 1, waarin het effect van de begeleiding wordt nagegaan - de evaluatieniveaus - bestaat uit twee delen met telkens generieke kernvragen en specifieke (gesloten of open) bijvragen. Het eerste deel bevat standaard af te nemen vragen die onmiddellijk na een begeleiding aangeboden kunnen worden. Het tweede deel bevat vragen die aangeboden kunnen worden wanneer de participant(en) naar de praktijk zijn teruggekeerd.

Deel 1: Vragen die van toepassing zijn onmiddellijk na de begeleiding

Dit deel bestaat uit vier standaard af te nemen gesloten kernvragen (zie Blok 1.1 in het EDBI-instrument) die elk gelinkt zijn aan een specifiek evaluatieniveau en die na (zo goed als) elke vorm van begeleiding afgenomen kunnen worden:

Evaluatieniveau	Kernvragen deel 1 – standaard af te nemen
(1a) Tevredenheid	Ik ben tevreden over deze begeleiding.
(1b) Bruikbaarheid	Deze begeleiding is bruikbaar in mijn praktijk.
(2a) Leereffect	Ik heb nieuwe inzichten opgedaan dankzij deze begeleiding.
(2b) Intentie tot gedragsverandering	Na het volgen van deze begeleiding wil ik wat ik geleerd heb uitproberen.

Wie meer gedetailleerde informatie wenst, kan per evaluatieniveau nog specifieke gesloten vragen aanbieden, bijvoorbeeld 'De aangereikte kennis is bruikbaar voor mijn praktijk' (Blok 1.1.2) of kiezen voor open vragen, bijvoorbeeld 'Wat vond je het meest bruikbaar?' (Blok 1.1.3). Het is mogelijk om hetzij open hetzij gesloten vragen toe te voegen, of een combinatie van beide.

Deel 2: Vragen die van toepassing zijn na een terugkeer naar de praktijk

Dit deel kan aan participanten pas aangeboden worden, nadat zij naar hun praktijk zijn teruggekeerd. Dit kan bijvoorbeeld door het instrument enkele weken² na de begeleiding aan te bieden, of wanneer de participant doorheen een langer lopend traject reeds de mogelijkheid heeft gehad om met de inzichten in zijn/haar praktijk aan de slag te gaan. Het omvat nog drie evaluatieniveaus waarbij voor elk evaluatieniveau een gesloten kernvraag geformuleerd wordt:

Evaluatieniveau	Kernvragen deel 2 (optioneel)
(3) Toepassing in de praktijk	Ik pas de opgedane inzichten uit de begeleiding toe in mijn praktijk.
(4) Wijzigingen in de organisatie	Na de begeleiding heb ik aspecten van de schoolwerking zien veranderen.
(5) Effect op leerlingen	De begeleiding heeft een positief effect op leerlingen.

Wie meer gedetailleerde informatie wenst, kan per evaluatieniveau nog open vragen (Blok 1.2.1) stellen, bijvoorbeeld: 'Geef een voorbeeld van hoe je anders bent gaan werken als gevolg van de begeleiding.'

Module 2: Ondersteunende en belemmerende factoren

Module 2 bevat negen gesloten vragen (Blok 2) die peilen naar factoren die participanten ondersteunen dan wel belemmeren om wat ze uit de begeleiding hebben geleerd toe te passen in de praktijk. Meer bepaald kan je via deze vragen meer zicht krijgen op de houding van de participant en de ondersteuning vanuit de school. Een voorbeeld van een vraag die betrekking heeft op de houding van de participant is: 'Ik neem de tijd om wat ik geleerd heb uit te proberen in mijn praktijk.' Een voorbeeld van een gesloten vraag over de ondersteuning vanuit de school is: 'Ik word aangemoedigd door mijn schoolleider om met de nieuwe inzichten aan de slag te gaan.'

² Hiervoor werden geen richtlijnen teruggevonden in de literatuur.

Module 3: Kenmerken van begeleiding

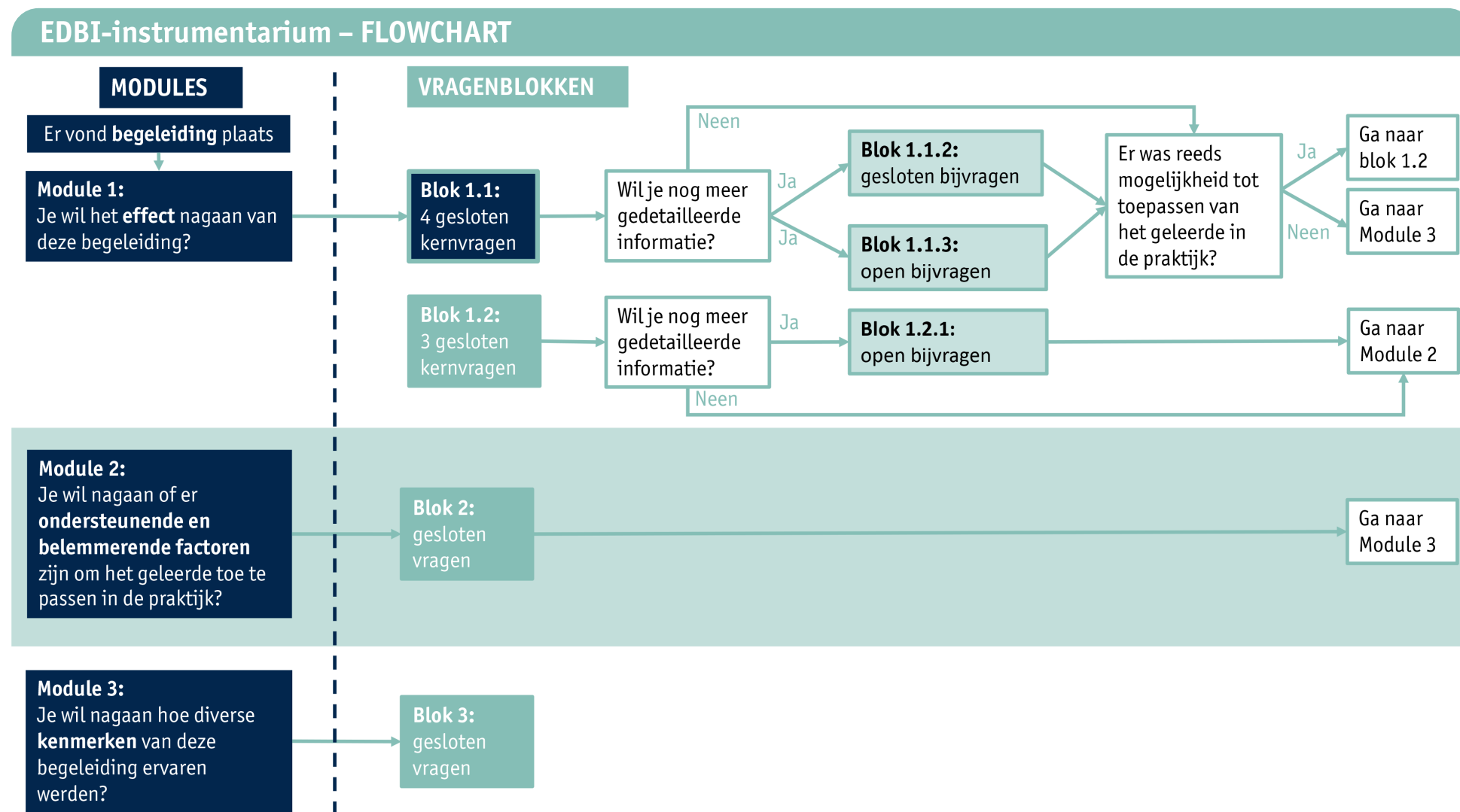
Module 3 be vraagt enkele kenmerken van de begeleiding en bestaat uit 29 gesloten vragen (blok 3) die onderverdeeld kunnen worden in tien kenmerken:

Kenmerken	Voorbeeld van een gesloten vraag (optioneel)
Kwaliteit van de begeleider	De begeleider was goed voorbereid.
Focus op relevante inhoud	Ik zie een direct verband tussen deze begeleiding en mijn dagelijkse praktijk.
Focus op toepassing in de praktijk	Ik heb een goed zicht op hoe ik de nieuwe inzichten in de praktijk kan gebruiken.
Coherentie	De doelen van de begeleiding sloten aan bij de noden die ik zie in mijn school.
Evidence-informed	Tijdens de begeleiding maakte ik kennis met actuele ontwikkelingen binnen onderwijs.
Eigenaarschap	Ik kreeg de gelegenheid om mee de inhoud van de begeleiding te bepalen.
Duur	De duur van de begeleiding was gepast om de vooropgestelde doelen te realiseren.
Collectieve participatie	Tijdens de begeleiding ben ik samen met mijn collega's tot gedeelde inzichten gekomen.
Inbedding in de dagelijkse werkomgeving	De begeleider speelde in op de context van de deelnemers (bv. klaspraktijk/schoolpraktijk).
Actief leren	Ik kreeg de mogelijkheid om nieuwe vaardigheden in te oefenen.

We benadrukken dat enkel de vier kernvragen uit blok 1.1 standaard af te nemen zijn; alle andere vragen zijn optioneel. Of je de optionele vragen ook gebruikt, laat je het best afhangen van het doel van de begeleiding. Als de begeleiding bijvoorbeeld het functioneren van leerlingen moet versterken, dan is het relevant om het evaluatieniveau 'effect op leerlingen' te bevragen. Hoe meer items opgenomen worden, hoe meer informatie dit oplevert. Let wel, meer items opnemen vraagt van de respondenten ook meer tijd om ze in te vullen.

4 | Afname van het EDBI-instrument

Om je te helpen bij de keuze van welke module uit het EDBI-instrument wanneer zinvol af te nemen is, werd de volgende flowchart ontwikkeld:

Wil je het effect van jouw begeleiding in kaart brengen, dan raden we aan standaard de vier gesloten kernvragen uit **module 1** (Blok 1.1) af te nemen. Dat kan onmiddellijk na een begeleiding gebeuren. De vier vragen verwijzen naar relevante evaluatieniveaus voor alle vormen van begeleiding. De andere vragen in module 1 zijn optioneel en bedoeld om meer gedetailleerde informatie te verkrijgen. Wellicht zijn niet alle optionele vragen bij elke vorm van begeleiding relevant. Daarom kan het nuttig zijn hieruit vragen te selecteren in functie van het doel en de aard van de begeleiding, en het doel van de bevraging. Deze afweging/selectie kan het best door de stafdienst interne kwaliteitszorg gemaakt worden. Dat kan ook gebeuren in overleg met de begeleiders die de begeleiding vorm gaven.

Ook de vragen in **module 2 en 3** over ondersteunende en belemmerende factoren, en kenmerken van begeleiding zijn optioneel. Het is relevant om ondersteunende en belemmerende factoren te bevragen wanneer je wil weten of deze factoren van invloed zijn op het effect van de begeleiding. Wanneer je meer inzicht wenst in de perceptie over inhoud en vormgeving van de begeleiding, dan kunnen de kenmerken bevragd worden. De kenmerken opgenomen in module 3 zijn in feite bouwstenen om een effectieve begeleiding uit te werken. Ze kunnen ook als toetssteen gehanteerd worden bij het bepalen van de inhoud en bij het vormgeven van een begeleiding.

De **aankondiging van de afname** van het instrument moet gebeuren door de begeleider of het team van begeleiders dat de begeleiding organiseert. Zij duiden waarom er gevraagd wordt om een bevraging over de begeleiding in te vullen (om de interne kwaliteitszorg te versterken), wat er met de verkregen data zal gebeuren (anonieme verwerking door de stafdienst), evenals het verloop van de bevraging. Bij het verloop wordt vermeld wanneer de bevraging afgenomen zal worden (op het einde van de begeleiding of enkele weken erna) en via welke weg de participanten toegang zullen krijgen tot het instrument (via een QR-code, via e-mail ...). We raden aan om de afname op het niveau van de organisatie te coördineren¹.

Het instrument kan door zijn dynamische insteek sterk variëren in lengte wat een gevolg heeft voor de **tijdsduur** van de **afname**. Wanneer enkel de vier kernvragen worden gesteld, vraagt het invullen ongeveer een minuut. Als je alle items aanbiedt, zowel de gesloten als de open vragen, reken dan gemiddeld tien minuten.

³ Wanneer de begeleider het initiatief neemt om het instrument in te zetten, dan kan hij hierin meer het voortouw nemen.

5 | Scoring en analyse van het EDBI-instrument

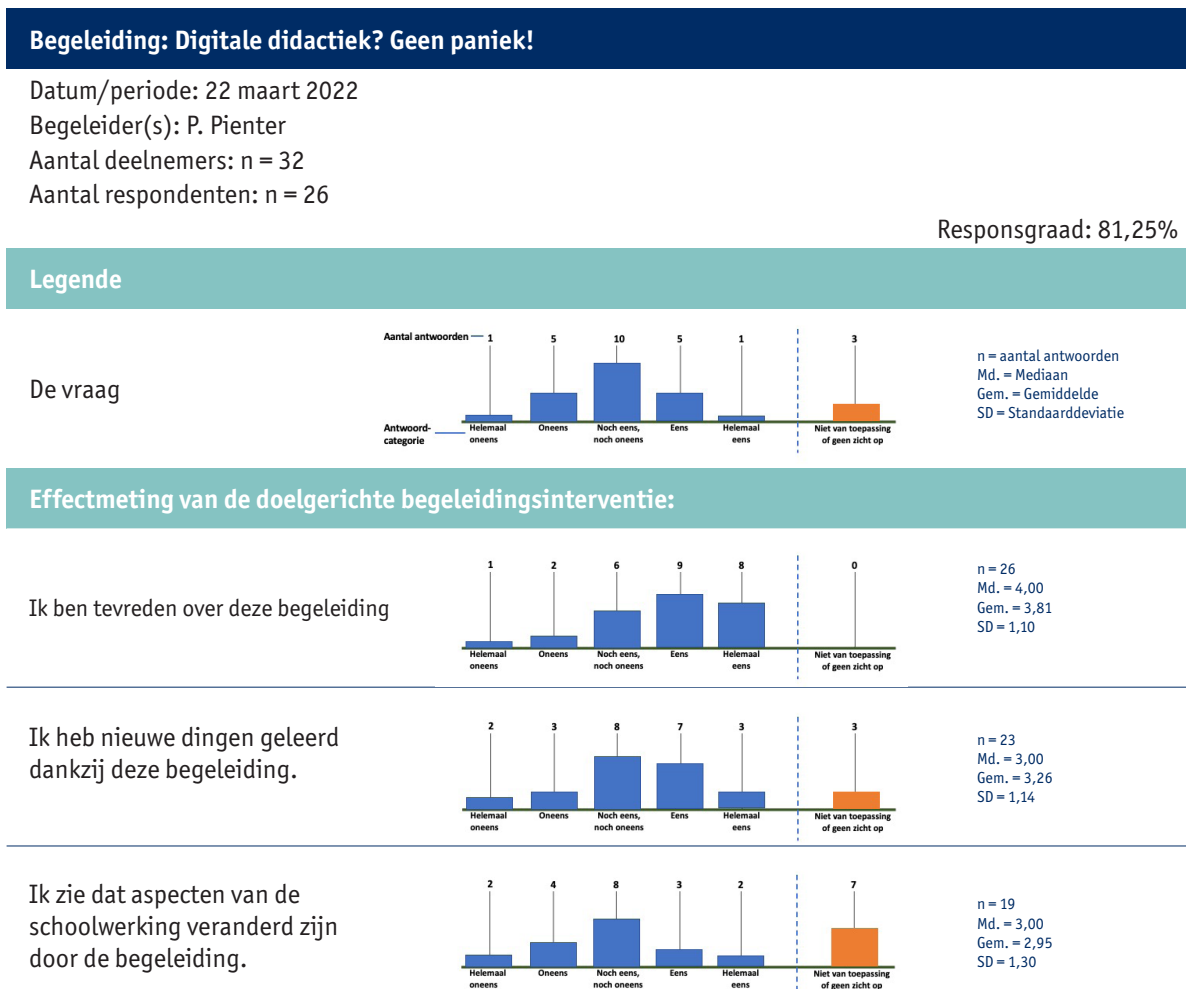
Het EDBI-instrument bestaat uit gesloten en open vragen. Indien je het instrument digitaliseerde (bv. via Google Forms of Qualtrics), zal (een deel van) de verwerking ook automatisch kunnen gebeuren.

De respondent scoort elke gesloten vraag, ook wel item genaamd, op een schaal van 1 (helemaal oneens) tot 5 (helemaal eens) of geeft aan dat de stelling 'niet van toepassing' is of dat hij er 'geen zicht op' heeft.

Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
1	2	3	4	5	0

De meeste programma's geven via histogrammen aan hoeveel respondenten een specifiek antwoord aanduiden. Daarnaast kunnen per item de mediaan, het gemiddelde en de spreiding (of standaarddeviatie) berekend worden, op de scores van 1 tot en met 5. Wanneer een respondent aangaf dat het item 'niet van toepassing' was of dat deze er 'geen zicht op' heeft, mag deze score niet opgenomen worden in de analyse, om geen vertekend beeld te krijgen. Op die manier kan het aantal antwoorden per item variëren.

Op deze manier kan de verzamelde data gevisualiseerd worden:

In de visuele voorbeeldweergave worden volgende zaken opgenomen:

- Responsgraad = aantal respondenten in verhouding tot het aantal deelnemers aan de begeleiding;
- N = aantal antwoorden per item (de antwoorden 'niet van toepassing' of 'geen zicht op' worden niet meegenomen);
- Md. = mediaan: de middelste waarde of score van alle antwoorden gegeven op de antwoordcategorieën 'helemaal oneens' tot 'helemaal eens';
- Gem. = gemiddelde: de som van de antwoorden van alle respondenten op de antwoordcategorieën 'helemaal oneens' tot 'helemaal eens' gedeeld door het totaal aantal respondenten dat een antwoord gaf op één van deze categorieën;
- SD = standaardafwijking: drukt de gemiddelde afwijking ten opzichte van het gemiddelde uit. Het geeft een indicatie van de mate van (on)eensgezindheid binnen de respondenten over de betreffende vraag. Hoe lager (of beter kleiner) de standaardafwijking, hoe groter de eensgezindheid.

Antwoorden op de open vragen van de respondenten worden doorgaans onder elkaar weergegeven. Deze dienen nog thematisch geordend te worden.

Er kan gevarieerd worden in welke data weergegeven worden, maar ook in de manier waarop dat gebeurt. Indien de stafdienst instaat voor de afname en de rapportering van de analyse, raden we aan om deze rapportering terug te koppelen naar de begeleider of het team van begeleiders dat de begeleiding verzorgde. Wat juist gerapporteerd wordt, is een keuze die op organisatieniveau moet worden gemaakt. Ze wordt ook het best afgestemd op andere vormen van rapportering door de pedagogische begeleidingsdienst.

6 | Interpretatie van de resultaten van het EDBI-instrument

De interpretatie van de gegevens **kan twee doelen dienen**. Allereerst kunnen de resultaten dienen om de begeleider(s) te versterken of de begeleiding te optimaliseren. Daarnaast is het in kaart brengen van effecten van diverse begeleidingen zinvol om de interne kwaliteitszorg te waarborgen en te versterken. We lichten beide hieronder verder toe.

Wanneer het instrument ingezet wordt met als primaire doel **begeleider(s) te versterken of de begeleiding te optimaliseren**, dan ligt het initiatief voor de verwerking en interpretatie van de verkregen data bij de begeleider of het team van begeleiders dat de begeleiding vorm gaf. Zij krijgen hierbij de mogelijkheid om de verkregen scores te verduidelijken of aan te geven hoe zijn aan de slag zullen gaan met de feedback. Deze scores, inclusief de contextualisering ervan, kunnen indien gewenst teruggekoppeld worden naar de stafdienst². Die kan de informatie gebruiken om de begeleider(s) verder te ondersteunen. Wanneer het instrument ingezet wordt om de **interne kwaliteitszorg te versterken, en data over diverse begeleidingsvormen** heen worden verzameld of samengebracht, is het de **stafdienst die de verkregen resultaten verwerkt en interpreteert op organisatieniveau**. Ook in dit scenario krijgen begeleiders de mogelijkheid om scores voor hun begeleidingen te verduidelijken en te contextualiseren.

Per afgenomen vraag – of item – moet er een interpretatie gebeuren. Om tot een interpretatie van de verkregen scores op een item over te gaan, moet ook een ‘benchmark’ aangeduid worden die aangeeft wanneer een score op dat item als voldoende beschouwd kan worden. Afhankelijk van het doel bepaalt de stafdienst en/of de begeleider de benchmark. Bij het bepalen van de benchmarks moet rekening gehouden worden met een aantal beïnvloedende factoren. Dat zijn bijvoorbeeld het thema van de begeleiding (indien dit opgelegd is, zal het gepercipieerde effect vermoedelijk lager zijn), de groep (directieleden zijn vaak positiever dan leraren), de intensiteit van de begeleiding (van een meer intensieve begeleiding kan je een groter effect verwachten dan van een eenmalige sessie) enzovoort. Algemeen is een gemiddelde score boven het neutrale schaal midden de minimale benchmark om te spreken van een voldoende score voor dat item. Het is echter aangewezen dat pedagogische begeleidingsdiensten op organisatieniveau zelf hun eigen benchmarks ofwel na te streven scores per item bepalen. Dit is immers het meest betekenisvol. Een pedagogische begeleidingsdienst kan ook een vergelijkingspunt maken in functie van betekenisvolle groepen (bv. van gelijksoortige trajecten). Op deze manier kan er gekeken worden naar gelijkenissen, verschillen of groei.

Belangrijk is om bij de interpretatie rekening te houden met **de responsgraad** d.w.z. met het aantal respondenten dat de items heeft ingevuld in verhouding met het aantal deelnemers aan de begeleiding. Er zijn weinig bronnen terug te vinden waarin benchmarks opgenomen werden met betrekking tot een minimum responsgraad, maar Penninckx (2015)³ geeft de volgende richtlijnen mee: Wanneer aan een begeleiding ...

- 5 participanten deelnamen, dan is een respons van 80% vereist;
- 10 participanten deelnamen, dan is een respons van 60% vereist;
- 20 participanten deelnamen, dan is een respons van 50% vereist;
- 50 participanten deelnamen, dan is een respons van 40% vereist;
- 100 participanten deelnamen, dan is een respons van 30% vereist.

² Met stafdienst doelen we op één of meerdere stafmedewerkers die als opdracht hebben om het EDBI-instrument te implementeren, te waarborgen, en verder te ontwikkelen.

³ Penninckx, M. (2015). *Inspecting school inspections*. Universiteit Antwerpen: Antwerpen.

Wanneer het aantal participanten tussen deze standaarden valt, moet de responsgraad gelijkmatig of incrementeel afgebouwd worden. Wanneer een begeleiding meer dan 100 participanten telt, blijft de minimumresponsgraad van 30% van tel (Penninckx, 2015). Wanneer deze benchmarks niet gehaald worden, en de responsgraad dus eerder laag is, is het aangeraden deze scores met de nodige voorzichtigheid te benaderen en veralgemenende conclusies te vermijden. Zoals eerder gezegd, hangt het af van de onderzoeksvraag welke (statistische) analyse vereist is. Kies je voor een vergelijkende analyse, dan moet je onder andere rekening houden met het aantal deelnemers aan de begeleiding en met de minimale responsgraad. Sommige onderzoeksvragen, begeleidingsinterventies en deelnemersaantallen vragen eerder dat er met frequentietabellen wordt gewerkt dan met gemiddelden.

Idealiter neemt de pedagogische begeleidingsdienst het afnemen van het EDBI-instrument op in het meerjarige begeleidingsplan. Die bepaalt vooraf – samen met begeleiders – welke vragen standaard af te nemen zijn en welke begeleidingen bevraagd zullen worden in het kader van interne kwaliteitszorg. De keuze voor de standaard af te nemen vragen gaat samen met de informatiebehoefte die leeft op het niveau van de interne kwaliteitszorg of andere vastgestelde behoeften. Wanneer het EDBI-instrument bij meerdere begeleidingen afgenomen werd en betekenisvolle groepen van soorten begeleidingen gevormd kunnen worden (bv. kortdurende versus langdurende trajecten), kan de stafdienst hierop gevorderde (vergelijkende) analyses uitvoeren in functie van de eigen informatiebehoefte. Deze scores kunnen richtinggevend zijn om een intern datagestuurd kwaliteitsbeleid verder uit te bouwen.

Overzicht van samenstelling van het instrument, afname, scoring en interpretatie in functie van het doel:

Doel	Samenstelling instrument	Afname	Scoring/verwerking	Interpretatie
Versterken van begeleider(s) of optimaliseren van begeleiding	Begeleiders, ondersteund door stafdiensten	Gebeurt door de begeleiders, indien nodig gecoördineerd door de stafdienst	Komt bij de begeleiders terecht	Begeleiders geven duiding en kunnen die indien gewenst doorsturen naar bevoegde stafdienst
Waarborgen en versterken van interne kwaliteitszorg	Stafdiensten in samenwerking met begeleiders	Gebeurt door de begeleiders, gecoördineerd door de stafdienst	Komt bij de begeleiders terecht én bij de stafdienst	Begeleiders geven duiding en deze wordt bezorgd aan de bevoegde stafdienst

We spraken tot nu toe steeds over de bevoegde stafdienst. Toch raden we aan om een specifieke verantwoordelijke aan te duiden of diverse taken duidelijk te verdelen. Dat gaat dan over: coördinatie met betrekking tot de samenstelling van het instrument; de afname, de scoring/verwerking, en de interpretatie van de verkregen resultaten; het beheer van de databank; ondersteuning van begeleiders bij de samenstelling van het instrument; ondersteuning van begeleiders bij de afname, scoring/verwerking en interpretatie van het instrument wanneer zij het initiatief nemen om met het EDBI-instrument aan de slag te gaan.

7 | Sterktes en beperkingen van het EDBI-instrument

Het instrument bedient een brede doelgroep (zie Doelgroep). Om het instrument voor zulk een brede doelgroep beschikbaar te maken, hebben we gekozen voor een **brede terminologie**. Wanneer we spreken over 'praktijk' bedoelen we de praktijk waarin de respondent werkzaam is. Dit kan de klaspraktijk zijn, voor een leraar, maar even goed de schoolpraktijk, voor een schoolleider. Ook spreken we consequent over de begeleiding en een begeleider. Onder een begeleider verstaan we ook, indien van toepassing, een team van begeleiders.

Aan het werken met een **zelfrapportagevragenlijst** zijn enkele voordelen verbonden: een potentieel groot bereik, gebruiksvriendelijkheid, automatische verwerking en rapportering (indien gedigitaliseerd) en vergelijkbaarheid van antwoorden (indien dezelfde items worden voorgelegd). Maar zoals bij elke methode heeft werken met een zelfrapportagevragenlijst nadelen. Zo bestaat onder meer het gevaar dat er door bevragsingsmoeheid weinig respons komt. Net daarom hebben we het EDBI-instrument dynamisch opgesteld. We raden aan om de vier kernvragen standaard af te nemen. De andere onderdelen van het instrument zijn optioneel. Ook bestaat het gevaar voor misinterpretatie van de vragen, maar het risico daartoe is kleiner wanneer er, zoals in het EDBI-instrument, geen complexe aspecten bevroegd worden. Bovendien werden de inhoud en formulering van de vragen bij diverse stakeholders (schoolteamleden, pedagogisch begeleiders en stafmedewerkers van de pedagogische begeleidingsdienst, en experts inzake meten en evalueren) grondig afgetoetst en becommentarieerd om onduidelijkheden weg te werken. Tot slot worden via dit instrument percepties bevroegd via zelfrapportage van participanten over effecten en aspecten van de begeleiding. Het is dan ook zinvol om de bevindingen uit de afname van dit instrument te verrijken met informatie die je via andere wegen kan verkrijgen, zoals (telefonische) interviews, focusgroepgesprekken en observaties. Hierdoor kan je bijvoorbeeld inzicht krijgen in de reden waarom participanten bepaalde antwoorden geven of een beperkt effect rapporteren enzovoort. Het instrument wil dan ook vooral een aanvulling te zijn op bestaande instrumenten waar de pedagogische begeleidingsdiensten reeds mee werken. Gebruik deze andere instrumenten dan ook om complementair diepgaande info te verzamelen over de begeleiding (bv. of specifieke doelen van de begeleiding bereikt werden).

Enkele aanbevelingen voor de gebruiker voor een succesvolle hantering van het EDBI-instrument:

Met betrekking tot het algemene gebruik:

- Gebruik het EDBI-instrument om een globaal beeld te krijgen over meerdere vormen van begeleiding;
- Gebruik het EDBI-instrument om begeleiders te versterken of begeleidingen te optimaliseren;
- Gebruik andere instrumenten om complementair diepgaande info te verzamelen.

Om concreet met het EDBI-instrument aan de slag te gaan:

Afname van het EDBI-instrument

- Maak als organisatie beslissingen over welke items wanneer worden afgenomen;
- Geef per gekozen item aan wat een 'goed/na te streven' resultaat is;
- Duid een verantwoordelijke aan binnen de organisatie;
- Kader naar schoolteamleden toe waartoe de bevraging dient en wat met de resultaten zal gebeuren.

Interpretatie van bekomen data via het EDBI-instrument

- Bezorg de resultaten aan de begeleider of het team van begeleiders;
- Gebruik resultaten om de begeleiding aan te passen waar zinvol.

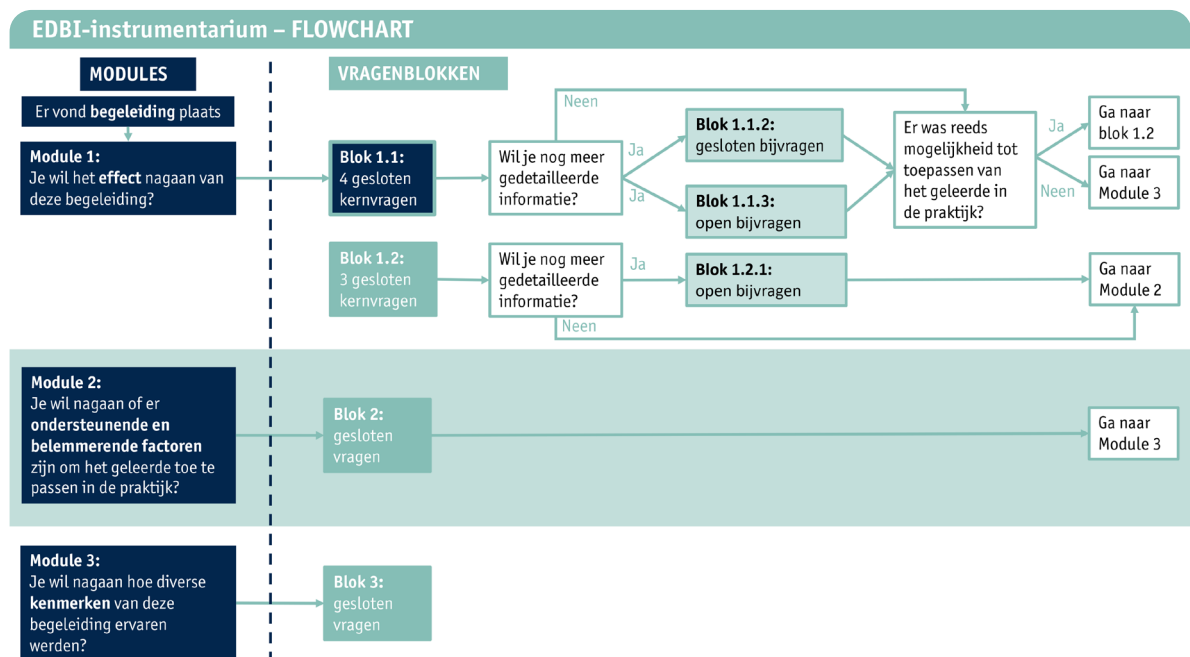
Terugkoppeling naar respondenten

- Deel de verkregen informatie met participanten wanneer dit voor hen zinvol is;
- Maak ook de school mee verantwoordelijk om met de resultaten van het EDBI-instrument aan de slag te gaan.

8 | Het EDBI-instrument Effectmeting van Doelgerichte Begeleidingsinterventies

Het EDBI-instrument is terug te vinden op de website van het Departement Onderwijs en Vorming Vlaanderen (www.data-onderwijs.vlaanderen.be).

FLOWCHART

MODULE 1: Effect van de begeleiding (kernvragen)

Via deze kernvragen peilen we naar het effect van de begeleiding. Meer bepaald bevragen we hier percepties ten aanzien van vier aspecten: **de tevredenheid over de begeleiding, de bruikbaarheid van de begeleiding, het leereffect bij de participanten en de intentie tot gedragsverandering bij de participanten**. Voor elk aspect is er één gesloten hoofdvraag (zie blok 1.1).

Deze vragen verwijzen naar twee belangrijke niveaus van evaluatie, die op korte termijn geëvalueerd kunnen worden: de reactie van participanten (tevredenheid en waargenomen bruikbaarheid) en het leren van participanten (waargenomen leereffect en intentie tot gedragsverandering).

De vragen kunnen onmiddellijk na een begeleiding worden gesteld, maar ook wanneer de participant reeds de mogelijkheid kreeg om met de inhoud in de eigen praktijk aan de slag te gaan (bv. indien je ze wil groeperen met vragen naar langeretermijneffecten). Voorts zijn de vragen op diverse vormen van begeleiding van toepassing, van een eenmalige naschooling tot korte of langdurige trajecten.

Om de antwoorden bij deze evaluatieniveaus te verdiepen kan je aanvullend gebruik maken van gesloten vragen (zie blok 1.1.2) en/of van open vragen (zie blok 1.1.3).

Blok 1.1: Gesloten kernvragen (standaard af te nemen)

Geef voor elk van onderstaande stellingen aan of je het eens bent of niet.						
	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
Ik ben tevreden over deze begeleiding.	1	2	3	4	5	0
Deze begeleiding is bruikbaar in mijn praktijk.*	1	2	3	4	5	0
Ik heb nieuwe dingen geleerd dankzij deze begeleiding.	1	2	3	4	5	0
Na het volgen van deze begeleiding, wil ik wat ik geleerd heb uitproberen in de praktijk.	1	2	3	4	5	0

* Met praktijk doelen we op de praktijk waarin u werkt (als leraar, directeur, leerlingbegeleider, ondersteuner, enz.).

Blok 1.1.2: Gesloten bijvragen (optioneel)

Geef voor elk van onderstaande stellingen aan of je het eens bent of niet.						
Tevredenheid						
	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
Ik ben tevreden over de inhoud van de begeleiding.	1	2	3	4	5	0
Ik ben tevreden over de gebruikte methodieken.	1	2	3	4	5	0
Ik ben tevreden over de gebruikte leermiddelen.	1	2	3	4	5	0
Ik ben tevreden over de mogelijkheid tot eigen inbreng.	1	2	3	4	5	0
Ik ben tevreden over hoe mijn tijd besteed werd tijdens de begeleiding.	1	2	3	4	5	0
Ik ben tevreden over de afstemming tussen de begeleiding en mijn ondersteuningsbehoeften.	1	2	3	4	5	0
Ik ben tevreden over de vooropgestelde doelen.	1	2	3	4	5	0
Bruikbaarheid						
De aangereikte kennis is bruikbaar voor mijn praktijk.	1	2	3	4	5	0
De aangereikte inzichten zijn bruikbaar voor mijn praktijk.	1	2	3	4	5	0

De aangereikte vaardigheden zijn bruikbaar voor mijn praktijk.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Het aangereikte materiaal is bruikbaar voor mijn praktijk.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Leereffect						
Ik heb mijn kennis verdiept of verbreed dankzij deze begeleiding.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik heb nieuwe inzichten opgedaan dankzij deze begeleiding.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik heb vaardigheden ontwikkeld dankzij deze begeleiding.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Mijn professionele houding (attitudes, opvattingen, ...) is versterkt dankzij deze begeleiding.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0

Blok 1.1.3: Open bijvragen (optioneel)

Verduidelijk je antwoord:	
Tevredenheid	
Waarover ben je precies tevreden? Waarover ben je minder tevreden?	Ik ben tevreden over:
	Ik ben minder tevreden over:
Bruikbaarheid	
Wat vind je het meest bruikbaar?	
Leereffect	
Geef een voorbeeld van hoe je kennis, vaardigheden en/of professionele houding (attitudes, opvattingen, ...) versterkt zijn.	
Intentie tot gedragsverandering	
Wat ga je als eerste uitproberen van wat je geleerd hebt?	

Via deze vragen peilen we naar de impact van de begeleiding wanneer reeds een mogelijkheid tot toepassing in de praktijk plaatsvond (bijvoorbeeld bij een langduriger traject met toepassingsmogelijkheden). Meer bepaald bevragen we hier percepties ten aanzien van drie aspecten: **toepassing in de praktijk, wijzigingen in de school en effect op leerlingen**. De vragen verwijzen naar drie niveaus van evaluatie die doorgaans een langere implementatietermijn vragen, namelijk wijzigingen in het gedrag van participanten, wijzigingen op organisatieniveau en uitkomsten op het niveau van de leerlingen. Voor elk aspect formuleerden we één gesloten vraag (zie blok 1.2). Om de antwoorden te verdiepen kunnen open bijvragen (zie blok 1.2.1) worden toegevoegd.

Blok 1.2: Gesloten kernvragen (optioneel)

Geef voor elk van onderstaande stellingen aan of je het eens bent of niet.						
	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
Ik pas het geleerde uit de begeleiding toe in mijn praktijk.	1	2	3	4	5	0
Ik zie dat aspecten van de schoolwerking veranderd zijn door de begeleiding.	1	2	3	4	5	0
De begeleiding heeft positieve gevolgen teweeggebracht voor de leerlingen.	1	2	3	4	5	0

Blok 1.2.1: Open bijvragen (optioneel)

Verduidelijk je antwoord:

Toepassing in de praktijk

Geef een voorbeeld van hoe je anders bent gaan werken als gevolg van de begeleiding.

Wijzigingen in de school

Welke aspecten van de schoolwerking zijn volgens jou versterkt (zoals bijvoorbeeld visie, structuren, procedures, ...)?

Effect op leerlingen

Geef aan welke positieve gevolgen de begeleiding heeft teweeggebracht voor leerlingen (bijvoorbeeld qua leren, welbevinden, sociale ontwikkeling, persoonsontwikkeling, algemene ontwikkeling, ...)?

MODULE 2: Ondersteunende en belemmerende factoren

Via deze vragen peilen we naar hindernissen die deelnemers nog ondervinden om de inzichten in de praktijk toe te passen of wat geholpen heeft bij de toepassing in de praktijk. Meer bepaald willen we zicht krijgen op **de houding van de participant en de ondersteuning vanuit de school**. Voor elk van deze aspecten werden gesloten bijvragen (zie blok 2) toegevoegd.

Blok 2: Gesloten vragen (optioneel)

Geef voor elk van onderstaande stellingen aan of je het eens bent of niet.						
Houding van de participant						
Ik neem de tijd om wat ik geleerd heb uit te proberen in mijn praktijk.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Toepassen van wat ik geleerd heb, neemt (te) veel energie weg van mijn ander werk. (-)	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Er gebeurt momenteel (te) veel op mijn werk om wat ik geleerd heb uit te proberen in mijn praktijk. (-)	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ondersteuning vanuit de school						
Ik word aangemoedigd door mijn schoolleider om met de nieuwe inzichten aan de slag te gaan.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik krijg middelen die nodig zijn om de nieuwe inzichten toe te passen in mijn praktijk.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Mijn collega's moedigen me aan om wat ik geleerd heb in mijn praktijk toe te passen.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik bespreek met collega's hoe ik de nieuwe inzichten in mijn werk kan toepassen.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik kan bij mijn collega's terecht wanneer ik problemen ondervind bij het toepassen van het geleerde in mijn praktijk.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0

MODULE 3: Kenmerken van de begeleiding

Via deze vragen polsen we naar diverse kenmerken van de begeleiding. Meer bepaald gaat het over: de kwaliteit van de begeleider, de focus op relevante inhoud, de focus op toepassing in de praktijk, de coherentie van de inhoud met de doelen van de participanten en het ruimere school- en onderwijsbeleid, de mate waarin de begeleiding evidence-informed is, in hoeverre participanten eigenaarschap over de inhoud en het proces ervaren, de duur van de begeleiding, de collectieve participatie of het gezamenlijk deelnemen van leden uit één schoolteam of over schoolteams heen, inbedding in de dagelijkse werkomgeving en actief leren. Voor elk van deze aspecten werden gesloten vragen (zie blok 3) geformuleerd.

In de vragen wordt consequent over de begeleider gesproken, maar indien de begeleiding georganiseerd werd door meerdere begeleiders gaan ze uiteraard over het gehele team van begeleiders.

Blok 3: Gesloten vragen (optioneel)

Geef voor elk van onderstaande stellingen aan of je het eens bent of niet.						
Kwaliteit van de begeleider						
De begeleider weet waarover hij spreekt.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
De begeleider creëerde een veilig leerklimaat.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
De begeleider was goed voorbereid.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
De begeleider bood gepaste ondersteuning.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
De begeleider maakte goed gebruik van de beschikbare tijd.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Focus op relevante inhoud						
De inhoud sluit aan bij de vooraf bepaalde doelen.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
De begeleiding sluit aan bij mijn dagelijkse praktijk.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
De begeleider kaderde op welke manier de begeleiding een effect heeft op uitkomsten bij leerlingen (bv. prestaties, welbevinden, creativiteit, ...).	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Focus op toepassing in de praktijk						
Ik heb een goed zicht op hoe ik het geleerde in de praktijk kan gebruiken.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0

Ik heb veel voorbeelden gezien over hoe ik de nieuwe inzichten in mijn praktijk kan gebruiken.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
De wijze van begeleiding gaf me zelfvertrouwen om het geleerde toe te passen in mijn praktijk.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Coherent						
De doelen van de begeleiding werden door de begeleider en participanten samen besproken.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
De doelen van de begeleiding sloten aan bij de noden die ik zie in mijn school.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Evidence-informed						
Tijdens de begeleiding maakte ik kennis met actuele ontwikkelingen binnen onderwijs.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Tijdens de begeleiding werd er gerefereerd aan wetenschappelijke onderzoeksresultaten.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Eigenaarschap van de inhoud en het proces						
Ik werd gestimuleerd om verantwoordelijkheid op te nemen in het begeleidingsproces.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik kon de inhoud van de begeleiding mee bepalen.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik kon de vorm van de begeleiding mee bepalen?	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Duur						
De duur van de begeleiding was gepast om de doelen te realiseren.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik heb nog nood aan een vervolg op deze begeleiding.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Collectieve participatie						
Tijdens de begeleiding heb ik met collega's inhoud (zoals concepten en vaardigheden) besproken.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Tijdens de begeleiding ben ik samen met mijn collega's tot gedeelde inzichten gekomen.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Het is een voordeel dat verschillende leden van de school deze begeleiding volgden.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0

Georganiseerd in de dagelijkse werkomgeving						
De begeleiding speelde in op de context van de deelnemers (bv. klaspraktijk/schoolpraktijk).	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik vind het een meerwaarde dat de begeleiding plaatsvond op onze school.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Actief leren						
Ik kreeg voldoende mogelijkheden om ervaringen uit te wisselen.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik kreeg voldoende kansen om met de begeleiders in interactie te gaan.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik kreeg de mogelijkheid om nieuwe vaardigheden in te oefenen.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Ik kon feedback geven op (de ideeën/vaardigheden van) anderen.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0
Er werden kritische vragen gesteld die me deden reflecteren.	Helemaal oneens	oneens	Noch eens, noch oneens	Eens	Helemaal eens	Niet van toepassing of geen zicht op
	1	2	3	4	5	0

Achtergrond respondenten

Via deze vragen geven we suggesties om achtergrondkenmerken van respondenten te bevragen. Deze kenmerken kunnen interessant zijn om meer gevorderde analyses uit te voeren over meerdere begeleidingen heen, in functie van het versterken van de interne kwaliteitszorg van de pedagogische begeleidingsdienst.

1. Wat is je functie?	Directie / Leraar / Leerlingenbegeleider / Zorgcoördinator / Zorgleerkracht / Andere:
2. Bij welk onderwijsniveau ben je betrokken?	Kleuteronderwijs / Lager onderwijs / Secundair onderwijs / Buitengewoon basisonderwijs / Buitengewoon secundair onderwijs / Deeltijds kunstonderwijs / Volwassenenonderwijs
3. Hoeveel jaar ervaring heb je in het onderwijs?	
4. Hoeveel jaar ervaring heb je in jouw functie?	
5. Wat was de reden om deel te nemen aan deze begeleiding?	